

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudcem JUDr. Václavem Kočkou-Amortem ve věci

žalobce: **X. M. B.**, narozený dne X.
bytem X.

proti
žalované: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**
sídlem Olšanská 2, P.O. Box 78, 130 51 Praha 3

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 18. 4. 2023, č. j.: CPR-11201-5/ČJ-2023-930310-V238

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou podanou včas u Městského soudu v Praze domáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 18. 4. 2023, č. j.: CPR-11201-5/ČJ-2023-930310-V238, jímž bylo podle ustanovení § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, zamítnuto žalobcovo odvolání a potvrzeno rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy ze dne 9. 1. 2023, č. j.: KRPA-14039-14/ČJ-2023-000022-50, jímž byla žalobci podle ustanovení § 50a odst. 2 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „z.p.c.“), uložena povinnost opustit území Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

členských států Evropské unie, současně mu byla v souladu s ustanovením § 50a odst. 3 téhož zákona stanovena doba k opuštění území členských států Evropské unie nejpozději do 40 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí.

II. Obsah žaloby

2. Žalobce v žalobě namítal, že napadené rozhodnutí nebylo dostatečně podloženo důkazy a v řízení nedošlo ke zjištění všech okolností bez důvodných pochybností, rozhodnutí taktéž představuje nepřiměřený zásah do žalobcova soukromého a rodinného života; v řízení nebyl proveden výslech jeho partnerky, žalovaná nesprávně došla k závěru, že nejde o trvalý partnerský vztah, nebyl proveden ani výslech žalobcovy sestry, ani jedna z žen pak nebyla přibrána jako účastnice řízení; soužití ve společné domácnosti není formální podmínkou postavení rodinného příslušníka občana Evropské unie dle ustanovení § 15a odst. 3 písm. b) z.p.c., žalobce přitom během výslechu uváděl, že by vycestování narušilo jeho partnerský vztah a zasáhlo i partnerku, neoznačil se sice za rodinného příslušníka občana Evropské unie, ale širě daného pojmu mu nebyla zřejmá, je rodinným příslušníkem občana Evropské unie, jeho sestra je prokazatelným rodinným příslušníkem, žalovaná měla zjistit veškeré okolnosti v jeho prospěch i neprospěch, partnerka je důležitou osobou v jeho životě, jejich vztah je vzájemný; nepřiměřenost zásahu do soukromého a rodinného života spočívá v narušení rodinných vztahů a možnosti studia, má trvalý vztah s partnerkou, v tomto ohledu nebyl zásah do soukromého a rodinného života nikterak posuzován, totéž se týká vztahu se sestrou, do práva na soukromý a rodinný život lze přitom zasáhnout toliko z důvodů dle čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“), taktéž v řízení o povinnosti opustit území je třeba posoudit přiměřenost zásahu do soukromého a rodinného života.
3. Na základě výše uvedeného žalobce navrhl napadené rozhodnutí zrušit a vrátit věc žalované k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalované

4. Žalovaná se k žalobě vyjádřila, když po rekapitulaci dosavadního průběhu řízení a žalobních námitek vyslovila s žalobou nesouhlas. Žalobce si nebyl schopen prodloužit povolení k pobytu v souladu s právními předpisy, obecně byly splněny podmínky pro uložení správního vyhoštění, avšak kvůli potřebě přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života byla vydána toliko povinnost opustit území, přítomnost žalobce na území zároveň nebyla shledána naprosto nezbytnou, skutkový stav věci byl řádně zjištěn, výslech přítelkyně i sestry by byl nadbytečný, žalobce s přítelkyní na sobě nejsou existenčně závislí, na žalobci není závislá ani jeho sestra. Žalobu navrhla žalovaná zamítnout.

IV. Obsah správního spisu

5. Ze správního spisu bylo zjištěno, že dne 9. 1. 2023 se žalobce dostavil na cizineckou policii, bylo konstatováno povolení k pobytu do dne 16. 9. 2022, ode dne 17. 9. 2022 se žalobce na území nacházel nelegálně (úřední záznam ze dne 9. 1. 2023, č. j.: KRPA-14039-1/ČJ-2023-000022, a výpis žalobcových údajů z databáze CIS – TDU ze dne 9. 1. 2023).
6. V rámci podání vysvětlení dne 9. 1. 2023, z něž byl vyhotoven protokol, č. j.: KRPA-14039-10/ČJ-2023-000022-50, žalobce mj. uvedl, že zdravotně je v pořádku, bydlí v nájmu, v České republice je ode dne 5. 11. 2021, měl tu rok jazykové přípravy, posléze nastoupil do prvního ročníku vysoké školy, je si vědom, že na území pobývá ode dne 17. 9. 2022 bez pobytového Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

oprávnění, po dobu vyřízení nové žádosti o dlouhodobý pobyt může studium přerušit, je svobodný a bezdětný, má zde přítelkyni, s níž nesdílí společnou domácnost, a sestru s trvalým pobytem, jež bydlí na stejné adrese; v současnosti nepracuje a má vlastní finanční prostředky na pobyt i vycestování, financují jej rodiče z Vietnamu, posílají peníze sestře, která platí nájem a jiné věci, jinak na ní není nikterak závislý, nevlastní zde žádný majetek, má sjednané zdravotní pojištění, v České republice se nenachází osoba, vůči níž má vyživovací povinnost ani kterou by měl v péči, nemá zde žádné vazby, závazky ani pohledávky, na území Evropské unie nemá osobu, vůči níž by skončení jeho pobytu bylo nepřiměřené z hlediska zásahu do soukromého a rodinného života, překážkou jeho vycestování je studium a přítelkyně, není rodinným příslušníkem občana Evropské unie, v domovské zemi mu nic nehrozí, ohledně dobrovolného vycestování bude jednat v souladu se zákonem.

7. Následně vydal prvoinstanční orgán (Policie České republiky, Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy) ve věci rozhodnutí ze dne 9. 1. 2023, č. j.: KRPA-14039-14/ČJ-2023-000022-50, jímž žalobci uložil povinnost opustit území. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání, které obsahově koresponduje s žalobními námitkami.
8. Dále vydala žalovaná žalobou napadené rozhodnutí ze dne 18. 4. 2023.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

9. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů a vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu podle ustanovení § 75 odst. 1 a 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s.ř.s.“), a po provedeném řízení dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
10. Soud ve věci rozhodl bez jednání, protože s tímto postupem vyslovili souhlas účastníci ve smyslu ustanovení § 51 odst. 1 s.ř.s.
11. Podle ust. § 50a odst. 2 písm. c) z.p.c. (ve znění účinném do 30. 6. 2023) *rozhodnutí o povinnosti opustit území členských států Evropské unie policie vydá cizinci, který není držitelem platného oprávnění k pobytu vydaného jiným členským státem Evropské unie a na území pobývá neoprávněně, u něhož nebyly shledány důvody pro zahájení řízení o správním vyhoštění.*
12. Podle ust. § 15a odst. 3 písm. b) z.p.c. *rodinným příslušníkem občana Evropské unie se dále rozumí cizinec, který má s občanem Evropské unie nebo se státním občanem České republiky přihlášeným k trvalému pobytu na území řádně doložený trvalý partnerský vztah.*
13. Podle ust. § 174a odst. 1 z.p.c. *při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště. Účastník řízení je povinen v rámci řízení poskytnout ministerstvu veškeré relevantní informace potřebné k posouzení přiměřenosti vydaného rozhodnutí.*
14. Podle ust. čl. 8 Úmluvy:
 1. Každý má právo na respektování svého soukromého a rodinného života, obydlí a korespondence.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

2. Státní orgán nemůže do výkonu tohoto práva zasahovat kromě případů, kdy je to v souladu se zákonem a nezbytné v demokratické společnosti v zájmu národní bezpečnosti, veřejné bezpečnosti, hospodářského blahobytu země, předcházení nepokojům a zločinnosti, ochrany zdraví nebo morálky nebo ochrany práv a svobod jiných.

15. Předně soud shledal skutkový stav dostatečně zjištěným. Bylo především na žalobci, aby tvrdil a případně prokázal skutečnosti týkající se jeho soukromých a rodinných vazeb na území, žalobce musel sám nejlépe vědět, jaká újma by mohla hrozit jemu osobně, případně byl dostatečně seznámen s poměry jeho blízkých, aby je uvedl, bylo proto skutečně nadbytečným, jak správně uvedla žalovaná, provádět ještě výslech jeho přítelkyně či sestry; to platí zvláště za situace, kdy v řízení o povinnosti opustit území je vydání rozhodnutí prvním úkonem v řízení (§ 50a odst. 5 z.p.c.). Žalobce měl v žalobě za potřebné obě ženy vyslechnout k vzájemným rodinným vazbám, jak však bude podrobněji pojednáno níže, hrozit by musela mimořádná újma, aby byla pouhá povinnost opustit územím nepřiměřeným zásahem, takové výjimečné okolnosti by jistě žalobce sdělil nebo o nich musel mít povědomost a sdělit je měl. Nepřiměřenost zásahu do soukromého a rodinného života (tím spíše v řízení o pouhé povinnosti opustit území) představuje výjimku z pravidla, neuváděl-li žalobce v daném ohledu dostatečná tvrzení, která by případně doložil, nemůže být žalované přičteno k tíži, pokud nezjišťovala skutkový stav ještě důkladněji.
16. Přestože soužití ve společné domácnosti není nezbytnou podmínkou trvalého partnerského vztahu ve smyslu ustanovení § 15a odst. 3 písm. b) z.p.c., může představovat důležitou indicii; především v situaci, kdy cizinec (žalobce) trvalý partnerský vztah jinak nedokládá, jde potom o konečné dotvrzení nesplnění podmínek předmětného ustanovení z.p.c. Ani ve vztahu žalobce k jeho partnerce, ani ve vztahu k jeho sestře nevyplynuly okolnosti, jež by nasvědčovaly statusu žalobce coby rodinného příslušníka občana Evropské unie. Stejně tak ani z dalších skutečností nevyplynuly natolik pevné vazby mezi žalobcem a jeho partnerkou, resp. sestrou, aby bylo namístě některou z nich učinit účastnicí řízení. Především ale případná neúčast dalších potenciálních účastníků řízení by mohla způsobit újmu na právech právě těmto účastníkům, nikoliv též žalobci, o jehož právech a povinnostech se na základě této žaloby rozhoduje. Neúčast žalobcovy přítelkyně ani jeho sestry v řízení nemohla založit nezákonnost napadeného rozhodnutí o věci samé ve vztahu k žalobci.
17. Jak neúčast žalobcovy přítelkyně a sestry v řízení, tak neprovedení jejich výslechu namítal žalobce v odvolání, žalovaná se v napadeném rozhodnutí uvedenou odvolací námitkou dostatečně zabývala a řádně ji vypořádala v souladu s právními předpisy (na s. 3 a 4 napadeného rozhodnutí). K ustanovení žalobcovy přítelkyně a sestry coby účastnic řízení neshledala žalovaná důvod, jelikož jejich vzájemné vazby s žalobcem nejsou natolik silné, aby daný postup opodstatňovaly, jejich výslech pak odmítla pro nadbytečnost, neboť vše důležité již bylo zjištěno a žalobcova tvrzení nebyla nikterak zpochybňována.
18. Uložení povinnosti opustit území nelze seznat nepřiměřeným ve vztahu k soukromému a rodinnému životu žalobce ani jeho blízkých. Žalobce se na území České republiky nacházel nelegálně ode dne 17. 9. 2022 do dne 9. 1. 2023, tedy téměř čtyři měsíce (zavinění se zde nevyžaduje, proto nemůže obstát tvrzení o pouhé administrativní chybě na straně žalobce), naproti tomu s přítelkyní nežil ve společné domácnosti a nikterak nedoložil trvalý partnerský vztah, nepoukázal ani na výraznou závislost ve vztahu k sestře, finanční prostředky na jejich soužití pochází od rodičů a samotný žalobce označil ve správním řízení za překážku vycestování toliko přítelkyni a studium, nikoliv vztah se sestrou. Ve vztahu Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

k žalobcovu protiprávnímu jednání nejsou jeho rodinné vazby na území natolik silné, aby vzhledem k nim bylo napadené rozhodnutí nepřiměřeným; totéž platí i obráceně pro vztah přítelkyně a sestry k žalobci, ve správním řízení nebyla doložena výrazná míra závislosti na žalobci ani u jedné z nich. Nepřiměřeným není napadené rozhodnutí ve vztahu k jeho studiu, jelikož žalobce může studium přerušit (jak ostatně sám ve správním řízení potvrdil) nebo požádat o individuální studijní plán a dočasně komunikovat se školou na dálku. Jak soud zdůrazňuje, povinnost opustit území znamená toliko nutnost opustit území členských států Evropské unie, následně je možné obstarat si ihned oprávnění k pobytu a na území se vrátit, není tudíž na rozdíl od správního vyhoštění uložena doba, po niž na území vstoupit nemůže. K tomu, aby pouhé vycestování s nutností obstarat si řádné pobytové oprávnění představovalo nepřiměřený zásah do soukromého či rodinného života, by se muselo jednat o mimořádnou situaci, která v žalobcově případě zdaleka nenastala, ba žalobce nemá na území ani děti či manželku nebo jiné obdobně zásadní vazby (tvrzená vazba k sestřiným dětem není natolik intenzivní, aby žalobcovo pouhé vycestování představovalo nepřiměřený zásah do soukromého či rodinného života, navíc ve správním řízení žalobce o sestřiných dětech vůbec nehovořil). Stejně tak Nejvyšší správní soud (dále též „NSS“) v rozsudku ze dne 24. 10. 2018, č. j.: 1 Azs 296/2018 – 35, seznal: *„Krajský soud ovšem správně konstatoval, že rozhodnutí o povinnosti opustit území je v podstatě nejmírnějším opatřením pro cizince neoprávněně pobývající na území ČR. Na rozdíl od správního vyhoštění zde totiž nejsou stanovena žádná negativní omezení do budoucna v podobě zákazu vstupu na území ČR po určitou dobu. Dopady tohoto rozhodnutí do soukromého a rodinného života tak budou právě s ohledem na absenci zákazu opětovného vstupu na území po určité období méně intenzivní. Samotná skutečnost, že cizinec má na území ČR rodinné vazby tak automaticky nemůže znamenat, že by stanovení povinnosti opustit území představovalo nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života. Je tedy třeba posuzovat, zda by vycestování cizince (s ohledem na to, jak složitý je v daném případě návrat cizince do ČR) mohlo nepřiměřeně zasáhnout jeho soukromý a rodinný život. Nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života cizince v důsledku vydání rozhodnutí o opuštění území však bude zpravidla shledán pouze ve výjimečných situacích, které by ospravedlňovaly naprostou nezbytnost přítomnosti cizince na území ČR.“* V případě žalobce ani jeho přítelkyně a sestry nenastala žádná výjimečná situace, která by ospravedlňovala naprostou nezbytnost žalobcovy přítomnosti na území, žalobní námitka tudíž není důvodná.

19. Uložení povinnosti opustit území nevylučuje ani čl. 8 odst. 2 Úmluvy. Na uvedeném nic nemění ani rozsudek NSS ze dne 28. 2. 2014, č. j.: 5 As 102/2013 – 31, žalobcem citovanou pasáž je předně vhodné pro přílehlavý kontext prodloužit takto: *„(...) je třeba při zvažování proporcionality zásahu do rodinného života stěžovatele a jeho rodinných příslušníků také přihlídnout k tomu, že protiprávní jednání stěžovatele na území České republiky souviselo výhradně s jeho nelegálním pobytem, nepředstavuje tedy samo o sobě nebezpečí pro veřejný pořádek či veřejnou bezpečnost (...).“* Náhled NSS nelze vykládat tak, že by neoprávněný pobyt cizince sám o sobě nikdy nemohl odůvodnit zásah do práva dle čl. 8 Úmluvy, tj. že by i při sebemenších soukromých či rodinných vazbách nebylo možné neoprávněně pobývajícím cizinci uložit správní vyhoštění ani povinnost opustit území. NSS se naopak dle názoru soudu snažil zdůraznit potřebu proporcionálního poměrování závažnosti neoprávněného pobytu (zájem na veřejné bezpečnosti) s intenzitou soukromých a rodinných vazeb, závěr by měl být následně učiněn ve prospěch převažující entity (srov. též terminologický rozdíl mezi nebezpečím pro veřejnou bezpečnost užitým NSS a zájmem na veřejné bezpečnosti uvedeným v Úmluvě). V žalobcově případě byly splněny všechny podmínky, jež ustanovení Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

čl. 8 odst. 2 Úmluvy klade pro zásah státu do práva na soukromý a rodinný život. Za první, daný zásah (uložení povinnosti vycestovat) předvídá zákon (§ 50a z.p.c.). Za druhé, je zde zájem na veřejné bezpečnosti (ve smyslu Úmluvy), aby státní orgány měly přehled, kteří cizinci ze třetích zemí se zde zdržují, a aby se na území pohybovali pouze ti cizinci, kteří k tomu mají potřebné povolení. Za třetí, potřebu docílit, aby cizinci bez oprávnění k pobytu (byť nuceně) opustili území, je namístej obecně hodnotit jako nezbytnou, stejně tak je tomu i v konkrétním případě žalobce, jehož nelegální pobyt dosáhl již délky téměř čtyř měsíců, aniž by měl na území zásadní soukromé či rodinné vazby nezbytně vyžadující jeho přítomnost (k tomu vizte výše vypořádanou žalobní námitku o nepřiměřenosti povinnosti opustit území).

20. Žalovaná ve spojení s prvostupňovým orgánem rovněž řádně odůvodnila přiměřenost povinnosti opustit území ve vztahu k rodinnému a soukromému životu žalobce i jeho blízkých. Na s. 4 až 6 žalovaná též s odkazem na prvostupňový orgán pojednala jak o vztahu žalobce s jeho přítelkyní a sestrou, tak o jeho studiu, stejně tak bylo vyhodnoceno, zda by zásah do soukromého a rodinného života nebyl nepřiměřený pro jeho blízké. V žalobě předestřený rozsudek NSS ze dne 28. 3. 2017, č. j.: 7 Azs 24/2017 – 29, je sice na nyní projednávanou věc přílehlavý, avšak žalovaná postupovala plně v souladu s ním, jelikož se přiměřeností zásahu ve smyslu ustanovení § 174a z.p.c. uspokojivě zabývala. Správní orgány taktéž nejsou povinny ve svých rozhodnutích výslovně hovořit o každém kritériu přiměřenosti; k danému problému se vyslovil též NSS v právní větě k rozsudku ze dne 26. 2. 2014, č. j.: 8 As 109/2013 – 34: „*Ustanovení § 174a zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, obsahuje výčet kritérií, které je nutno vážit při rozhodování o správním vyhoštění cizince. Správní orgán však nemusí v rozhodnutí výslovně vyjmenovat všech 11 tam uvedených kritérií a předjímat u některých případný dopad na rozhodnutí. Pokud například věk cizince nedává jakýkoli důvod považovat správní rozhodnutí z tohoto důvodu za specifické a takový důvod neplyne ani z průběhu řízení, není správní rozhodnutí nezákonné jenom proto, že správní orgán výslovně neuvedl, že ke kritériu věku nebylo zjištěno nic rozhodného. Obdobně je tomu u kritéria zdravotního stavu cizince.*“ Posouzení přiměřenosti povinnosti opustit území ze strany správních orgánů proto bylo plně vyhovující.
21. Soud shledal nadbytečným provádění dalšího dokazování. Fotografie žalobce s přítelkyní by nemohly zvrátit tvrzení samotného žalobce, která vyslovil v průběhu správního řízení, stejně tak by žalobcova tvrzení o vzájemných vztazích nemohla významně doplnit prohlášení sestry a partnerky (totéž platí pro jejich výsledky), břemeno tvrzení tížilo žalobce, bylo na něm, aby podrobně vyličil všechny své relevantní vazby; konečně, soud nerozporoval žalobcovo studium v České republice, proto nebylo namístej dokazovat potvrzením o studiu.
22. Ze všech výše uvedených důvodů soud žalobu podle ustanovení § 78 odst. 7 s.ř.s. jako nedůvodnou zamítl.
23. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle ustanovení § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce neměl ve věci úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalované náklady nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 8. srpna 2023

JUDr. Václav Kočka-Amort, v.r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.